Skatteutskottets betänkande
2001/02:SkU27

Punktskatternas infogning i skattekontosystemet, m.m.

(prop. 2001/02:127 delvis)

Sammanfattning

I betänkandet tillstyrker utskottet proposition 2001/02:127 Punktskatternas infogning i skattekontosystemet, m.m. Den del av propositionen som gäller genomförande av en ändring i indrivningsdirektivet har dock brutits ur ärendet och behandlas av utskottet i ett annat sammanhang. Propositionen innebär bl.a. att skattekontosystemet den 1 januari 2003 utvidgas till att omfatta punktskatt. Övriga förslag på punktskatteområdet föreslås också träda i kraft vid nämnda tidpunkt, utom i ett fall där ikraftträdandet är den 1 juli 2002. Just denna fråga avser en ändring i lagen om tobaksskatt med anledning av ett nyligen antaget EG-direktiv. Propositionen innebär även vissa justeringar på mervärdesskatteområdet med anledning av de nya reglerna om omvänd skattskyldighet för utländska företagare. Dessa ändringar föreslås träda i kraft den 1 juli 2002.

Innehållsförteckning

Sammanfattning ... 1
Innehållsförteckning ... 2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut ... 3
Redogörelse för ärendet ... 5
Ärendet och dess beredning ... 5
Propositionens huvudsakliga innehåll ... 5
Utskottets överväganden ... 7
Punktskatternas infogning i skattekontosystemet, m.m. ... 7
Bilagor
1. Förteckning över behandlade förslag ... 8
Propositionen ... 8
2. Regeringens lagförslag ... 10

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Med hänvisning till vad som framförs under Utskottets överväganden föreslår utskottet att riksdagen fattar följande beslut.

Riksdagen antar de i *bilaga 2* till detta betänkande återgivna förslagen till
1. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
2. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
3. (förslaget utgår och behandlas i betänkande 2001/02:SkU26),
4. lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
5. lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift,
6. lag om ändring i lagen (1972:820) om skatt på spel,
7. lag om ändring i bilskrotningslagen (1975:343),
8. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),
9. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
10. lag om ändring i lagen (1982:349) om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium,
11. lag om ändring i lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,
12. lag om ändring i lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
13. lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
14. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar med den ändring att ikraftträdande- och övergångsbestämmelsen erhåller följande som utskottets förslag betecknade lydelse:

Regeringens förslag	*Utskottets förslag*
Denna lag träder i kraft den *1 januari*. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.	Denna lag träder i kraft den *1 januari 2003*. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet.

15. lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327),
16. lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion,
17. lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
18. lag om ändring i lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för grupplivförsäkring, m.m.,
19. lag om ändring i lagen (1991:1482) om lotteriskatt,
20. lag om ändring i lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m.,
21. lag om ändring i lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område,

22. lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.,
23. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
24. lag om ändring i lagen (1994:446) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet med den ändringen att författningsnumret i förslagets rubrik och ingress skall vara (1994:466),
25. lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
26. lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
27. lag om ändring i lagen (1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel,
28. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
29. lag om ändring i lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m.,
30. lag om ändring i lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
31. lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor,
32. lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter,
33. lag om ändring i lagen (1999:446) om proviantering av fartyg och luftfartyg,
34. lag om ändring i lagen (1999:673) om skatt på avfall,
35. lag om ändring i revisionslagen (1999:1079),
36. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
37. lag om ändring i lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer,
38. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet,
39. lag om ändring i lagen (2001:902) om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
40. lag om upphävande av lagen (1994:1704) om lageravgift på vissa jordbruksprodukter.

Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2001/02:127.

Stockholm den 16 maj 2002

På skatteutskottets vägnar

Arne Kjörnsberg

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Arne Kjörnsberg (s), Carl Fredrik Graf (m), Lisbeth Staaf-Igelström (s), Per Rosengren (v), Kenneth Lantz (kd), Carl Erik Hedlund (m), Per Erik Granström (s), Marietta de Pourbaix-Lundin (m), Ulla Wester (s), Lena Sandlin-Hedman (s), Sven Brus (kd), Catharina Hagen (m), Gudrun Lindvall (mp), Rolf Kenneryd (c), Lennart Kollmats (fp), Per-Olof Svensson (s) och Claes Stockhaus (v).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i *bilaga 1* och regeringens lagförslag återges i *bilaga 2*. Lagförslag 2.3, som avser en ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga, har ansetts kräva ytterligare beredning och propositionens avsnitt 9 bryts därför ut ur förevarande ärende och tas i stället upp i betänkande 2001/02:SkU26.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Skattekontosystemet i skattebetalningslagen utvidgas till att även omfatta punktskatt. Redovisning och betalning av punktskatt skall ske vid samma tidpunkt som gäller för övriga skatter och avgifter, men redovisningen skall ske i en egen deklaration för varje punktskatt. Skattskyldiga enligt tobaks-, alkohol- och energiskattelagen skall även i fortsättningen redovisa skatt för varje skattepliktig händelse. Detsamma gäller skattskyldiga för skatt på vinstsparande. Ett beslut om skönsbeskattning rörande punktskatt skall (i likhet med vad som gäller i fråga om mervärdesskatt) inte kunna leda till att den skattskyldige får tillbaka överskjutande skatt. Säkerhet som ställs enligt alkohol-, tobaks- och energiskattelagen hanteras inom ramen för den proportionalitetsregel som gäller i skattekontosystemet för skatteskulder. En uttrycklig bestämmelse införs om när en säkerhet för betalning av skatt skall få tas i anspråk. En säkerhet skall få tas i anspråk om skatten inte betalas i rätt tid. Återbetalning av skatt enligt lagarna om skatt på reklam, gödselmedel, tobak, alkohol och energi skall i fortsättningen hanteras i skattebetalningslagen. Ett beslut om återbetalning anses som ett beskattningsbeslut och den återbetalningsberättigade likställs med en skattskyldig men behöver inte lämna deklaration, utan skall liksom i dag endast ansöka om återbetalning. Bestämmelserna i punktskattelagarna om att vissa skattskyldiga skall vara registrerade slopas, och frågan regleras enbart i skattebetalningslagen. Dagens system som enligt lagarna om tobaksskatt, energiskatt och skatt på gödselmedel ger en registrerad skattskyldig rätt att tillverka, lagra, leverera och ta emot varor under skatteuppskov ersätts med ett system med godkända lagerhållare. Endast den som med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständligheterna i övrigt är lämplig skall kunna godkännas.

Förfarandet för uttag av miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion regleras i fortsättningen av bestämmelser i skattebetalningslagen.

Skrotningsavgiften hålls utanför skattekontosystemet, och förfarandet regleras i bilskrotningslagen. Vägverket tar över huvudansvaret från RSV.

De ovan redovisade ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2003. Äldre bestämmelser skall tillämpas övergångsvis.

Definitionen av skattepliktiga cigarrer och cigariller i tobaksskattelagen anpassas till ett nyligen antaget EG-direktiv på tobaksskatteområdet. Avsikten är att produkter som i flera avseenden liknar cigaretter behandlas som cigaretter och inte som cigariller vid beskattningen. Produkterna konkurrerar med cigaretter, som är högre beskattade än cigarrer och cigariller. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2002.

Som följd av nya regler om omvänd skattskyldighet för utländska företagare som trädde i kraft den 1 januari 2002 och tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2002 (prop. 2001/02:28, bet. 2001/02:SkU8) föreslås vissa ändringar avseende registrering till och förfarandet för återbetalning och deklaration av mervärdesskatt i mervärdesskattelagen och skattebetalningslagen. Ändringarna avser tekniken för återbetalning av ingående skatt i vissa fall samt förslag om att omvänd skattskyldighet inte skall tillämpas när den utländska företagaren skall registreras för uthyrning av verksamhetslokaler i Sverige.

Ett förtydligande görs i skattebetalningslagen om tidpunkten för avlämnande av skattedeklaration i de fall den skattskyldige inte redovisar ett beskattningsunderlag på vilket mervärdesskatt beräknas. Så är fallet då registrering till mervärdesskatt skett enbart på grund av att rätt till återbetalning av ingående skatt föreligger respektive om näringsidkaren gör ett skattefritt gemenskapsinternt förvärv med stöd av en särskild bestämmelse i mervärdesskattelagen. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2002.

Ändringar i indrivningsdirektivet, som reglerar det bistånd som medlemsstaterna är skyldiga att lämna varandra med indrivning av skatte- och tullfordringar, beslutades vid Ekofinrådets möte i Göteborg i juni 2001. Dessa genomförs genom en ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga. Ändringen föreslås träda i kraft den dag regeringen bestämmer.

Utskottets överväganden

Punktskatternas infogning i skattekontosystemet, m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bifaller proposition 2001/02:127 Punktskatternas infogning i skattekontosystemet, m.m. med ett par redaktionella justeringar i lagförslag 2.14 och 2.24. Propositionens avsnitt 9 Genomförande av en ändring i indrivningsdirektivet och dithörande lagförslag 2.3 förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga bryts ut och behandlas i annat sammanhang.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att förslaget om att infoga punktskatterna i skattekontosystemet innebär en avsevärd administrativ förenkling för både de skattskyldiga och Riksskatteverket. Utskottet har heller inget att erinra mot övriga delar av propositionen. Den del av propositionen som rör genomförandet av vissa ändringar i indrivningsdirektivet, dvs. avsnitt 9 jämte lagförslag 2.3, förslag till lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga, behandlas dock i ett kommande betänkande 2001/02:SkU26 tillsammans med regeringens proposition 2001/02:177 Sänkt skatt på alkylatbensin.

Utskottet har vidare noterat att i proposition 2001/02:127, lagförslag 2.14 förslag till lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar, är ikraftträdandebestämmelsen ofullständig genom att årtalet 2003 fallit bort. I lagförslag 2.24 förslag till lag om ändring i lagen om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet skall författningsnumret rätteligen vara (1994:466) och inte (1994:446) som det råkar stå i propositionen. Ändringar med denna innebörd görs i utskottets förslag till riksdagsbeslut. Med dessa justeringar tillstyrker utskottet proposition 2001/02:127.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Regeringen (Finansdepartementet) föreslår i proposition 2001/02:127 att riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till

1. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
2. lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
3. lag om ändring i lagen (1969:200) om uttagande av utländsk tull, annan skatt, avgift eller pålaga,
4. lag om ändring i lagen (1972:266) om skatt på annonser och reklam,
5. lag om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift,
6. lag om ändring i lagen (1972:820) om skatt på spel,
7. lag om ändring i bilskrotningslagen (1975:343),
8. lag om ändring i aktiebolagslagen (1975:1385),
9. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
10. lag om ändring i lagen (1982:349) om återvinning av dryckesförpackningar av aluminium,
11. lag om ändring i lagen (1984:409) om skatt på gödselmedel,
12. lag om ändring i lagen (1984:410) om skatt på bekämpningsmedel,
13. lag om ändring i lagen (1985:146) om avräkning vid återbetalning av skatter och avgifter,
14. lag om ändring i lagen (1987:667) om ekonomiska föreningar,
15. lag om ändring i fordonsskattelagen (1988:327),
16. lag om ändring i lagen (1990:613) om miljöavgift på utsläpp av kväveoxider vid energiproduktion,
17. lag om ändring i lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel,
18. lag om ändring i lagen (1990:1427) om särskild premieskatt för gruppförsäkring, m.m.,
19. lag om ändring i lagen (1991:1482) om lotteriskatt,
20. lag om ändring i lagen (1991:1483) om skatt på vinstsparande m.m.,
21. lag om ändring i lagen (1992:72) om koncessionsavgift på televisionens och radions område,
22. lag om ändring i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar,
23. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
24. lag om ändring i lagen (1994:446) om särskilda tvångsåtgärder i beskattningsförfarandet,
25. lag om ändring i lagen (1994:1563) om tobaksskatt,
26. lag om ändring i lagen (1994:1564) om alkoholskatt,
27. lag om ändring i lagen)1994:1565) om beskattning av viss privatinförsel,
28. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,

29. lag om ändring i lagen (1995:439) om beskattning, förtullning och folkbokföring under krig eller krigsfara m.m.,
30. lag om ändring i lagen (1995:1667) om skatt på naturgrus,
31. lag om ändring i lagen (1998:189) om förhandsbesked i skattefrågor,
32. lag om ändring i lagen (1998:506) om punktskattekontroll av transporter m.m. av alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter,
33. lag om ändring i lagen (1999:446) om proviantering av fartyg och luftfartyg,
34. lag om ändring i lagen (1999:673) om skatt på avfall,
35. lag om ändring i revisionslagen (1999:1079),
36. lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229),
37. lag om ändring i lagen (2000:466) om skatt på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer,
38. lag om ändring i lagen (2001:181) om behandling av uppgifter i skatteförvaltningens beskattningsverksamhet,
39. lag om ändring i lagen (2001:902) om ändring i skattebetalningslagen (1997:483),
40. lag om upphävande av lagen (1994:1704) om lageravgift på vissa jordbruksprodukter.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Elanders Gotab, Stockholm 2002